

ภาวะเงินเฟ้อและการแก้ไขปัญหา

อ. ณภัทร กุลจันทร์*

บทคัดย่อ

การเกิดภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบันมีสาเหตุมาจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นซึ่งเรียกว่าเป็นการเกิดเงินเฟ้อทางด้านอุปทานที่ส่งผลให้ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ มีการปรับราคาเพิ่มสูงขึ้น โดยในบทความนี้ได้กล่าวถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะเงินเฟ้อที่ทางรัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มี "6 มาตรการ 6 เดือน" ออกมาเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไม่ให้เกิดความรุนแรงไปกว่านี้โดยทางรัฐบาลมีมาตรการที่สำคัญ เช่น การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมัน การชะลอการปรับราคาก๊าซหุงต้ม การยกเว้นเก็บค่าไฟฟ้า การยกเว้นเก็บค่าน้ำประปา การจัดรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) บริการฟรี จำนวน 800 คัน และการจัดขบวนรถไฟชั้น 3 บริการฟรีแก่ประชาชน นอกจากนี้ในส่วนของรัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีมาตรการต่างๆ เพื่อเข้ามาช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาแล้ว ยังได้มีการนำแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่ประชาชนสามารถนำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาและประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในภาวะเศรษฐกิจที่เป็นปัญหานี้ได้

คำสำคัญ

เงินเฟ้อ

บทนำ

ในปัจจุบันระดับของราคาสินค้าอุปโภคบริโภคได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งจะเห็นได้จากการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันและตามข่าวสารที่มีการรายงานผ่านสื่อต่าง ๆ โดยภาวะดังกล่าวเรียกได้ว่าเป็นการเกิดภาวะ "เงินเฟ้อ" ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไปในระบบเศรษฐกิจและสังคมซึ่งทำให้ทางรัฐบาลและทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้พยายามหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาลุกลามไปกว่านี้ โดยต้นตอของปัญหาเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นการเกิดที่มีสาเหตุมาจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นซึ่งในทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่าเป็นการเกิดเงินเฟ้อทางด้านอุปทาน

ดังนั้น เพื่อให้สามารถทราบถึงการเกิดภาวะเงินเฟ้อ ผลกระทบ แนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางในการปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อ บทความนี้จะขอนำเสนอถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะเงินเฟ้อที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้นับในสังคมโดยยกประเด็นหลักๆ เพื่อความเข้าใจดังต่อไปนี้

* อาจารย์ประจำภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเตอร์

ภาวะเงินเฟ้อ

ภาพที่ 1 แสดงภาวะเงินเฟ้อ

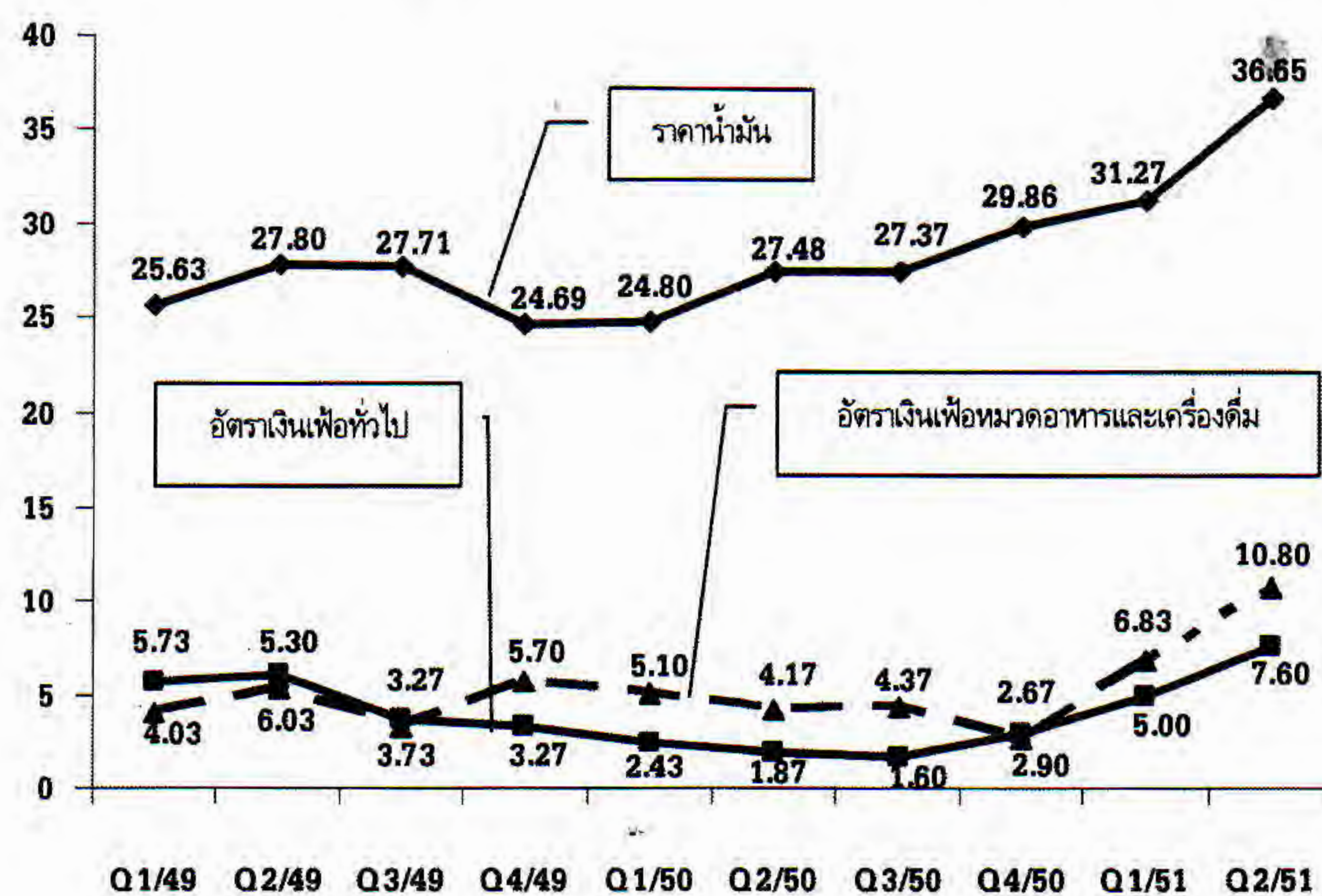

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551

ภาวะเงินเฟ้อ คือ สภาวะที่ค่าของเงินคงเดิมแต่ราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ทำให้จำนวนเงินที่ต้องจ่ายในการซื้อสินค้าได้สินค้าน้อยลงกว่าเดิม จากภาพที่ 1 ที่แสดงให้เห็นถึงอัตราเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2549 ถึงปัจจุบันพบว่า อัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดตั้งแต่ปลายปี 2550 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 (10 มิถุนายน 51) มีอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ 7.6 โดยคาดการณ์ว่าแนวโน้มของอัตราเงินเฟ้ออาจจะเพิ่มสูงขึ้นอีกต่อไป

จากสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่สูงผิดปกติในปัจจุบันเป็นปัญหาถาวรของทุกประเทศที่ต้องพึ่งพาการใช้้ำมันเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจต้องประสบกับปัญหาต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอันนำมาสู่การเกิดปัญหาเงินเฟ้อ ตามภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ราคาน้ำมันเปรียบเทียบกับอัตราเงินเฟ้อ

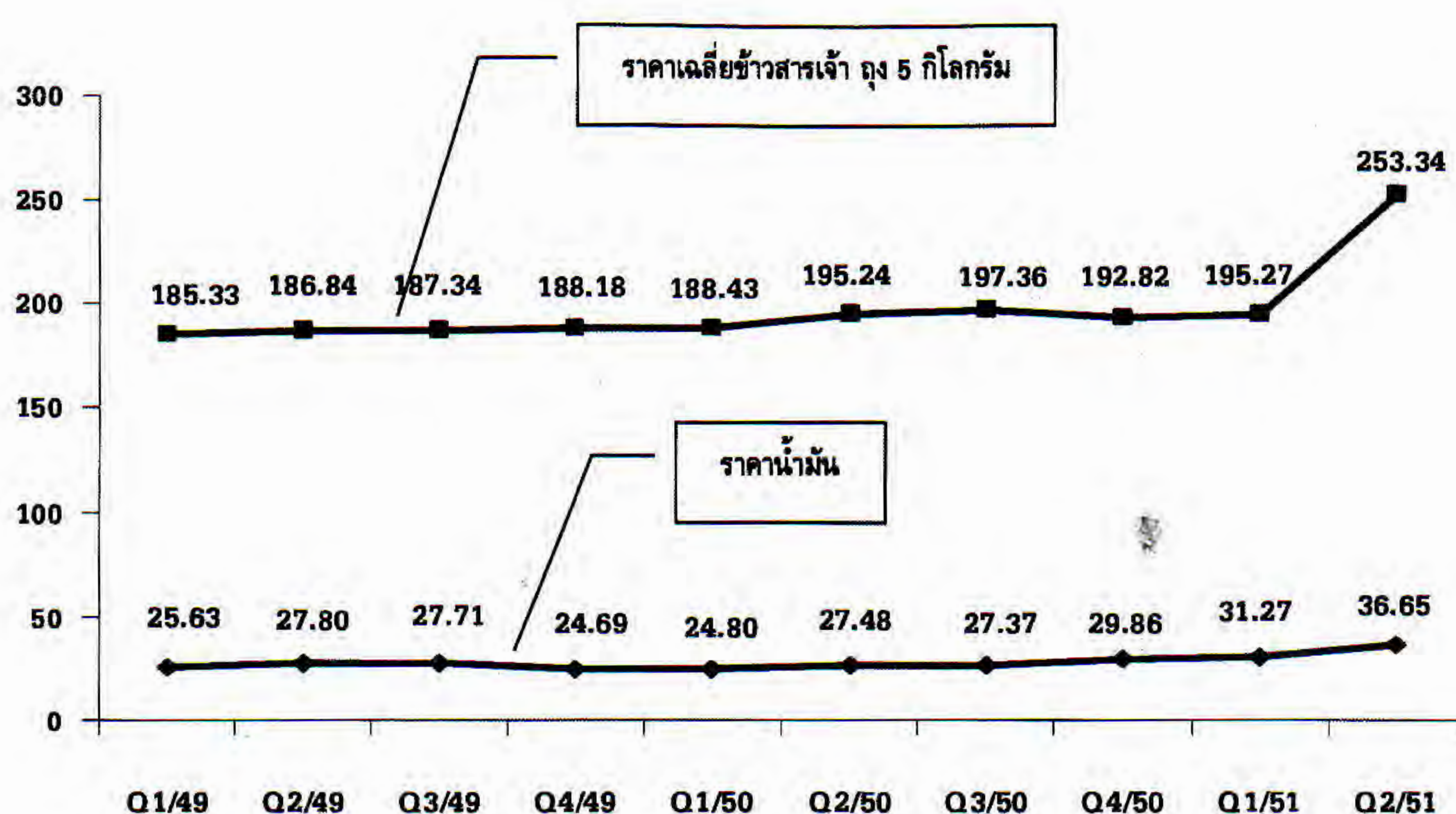

ที่มา : การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยและ ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2551

จากภาพที่ 2 จะเห็นได้ว่าราคาน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉลี่ยในไตรมาสที่ 2 ปี 2551 (10 มิถุนายน 51) มีราคาเฉลี่ยลิตรละประมาณ 37 บาทและคาดการณ์ว่าหากไม่มีมาตรการใดๆ มาช่วยเหลือประชาชน อาจเป็นไปได้ว่าสิ้นปี 2551 ราคาน้ำมันอาจจะมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณลิตรละ 55 บาท เนื่องจากราคาน้ำมันได้ขึ้นอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ปี 2550 (Q3/50) จนถึงปัจจุบัน การที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นมีผลทำให้ราคาสินค้าโดยทั่วไปในระบบเศรษฐกิจมีการปรับตัวสูงขึ้นตามอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งการพิจารณาการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าทั่วไปสามารถพิจารณาได้จากอัตราเงินเฟ้อ โดยในปัจจุบันอัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ 7.60 ในขณะเดียวกันหากพิจารณาในส่วนของอัตราเงินเฟ้อในหมวดอาหารและเครื่องดื่มซึ่งเป็นเหมือนตัว KPI บอกถึงอัตราเงินเฟ้อที่สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตจะเห็นได้ว่ามีอัตราเงินเฟ้อสูงถึง 10.80 การเพิ่มขึ้นของตัวเลขดังกล่าวเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าราคาสินค้าได้มีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ในการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจอัตราเงินเฟ้อดังกล่าวเป็นสัญญาณเตือนให้ผู้รับผิดชอบทราบถึงปัญหาทางเศรษฐกิจที่กำลังเคลือบคลานเข้ามาและอาจจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นได้

นอกจากนี้ยังสามารถเปรียบเทียบภาวะของราคาสินค้าชนิดต่างๆ กับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อพิจารณาว่าการที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นจะมีผลต่อราคาสินค้าที่จะต้องปรับตัวสูงตามได้มากน้อยเพียงใดตามภาพที่ 3 ดังนี้

ภาพที่ 3 ราคาข้าวเปรียบเทียบกับราคาน้ำมัน

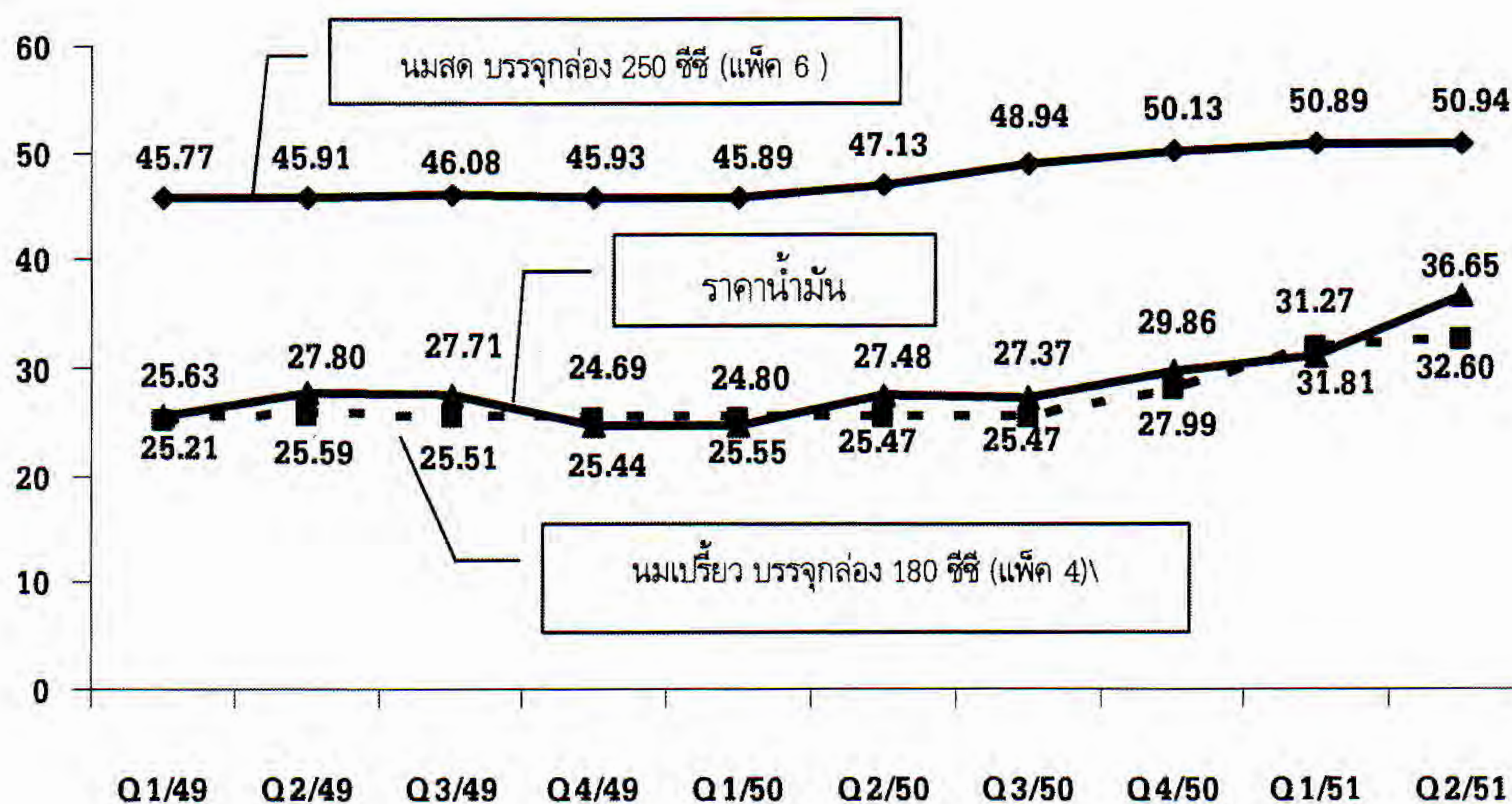

ที่มา : การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทยและกระทรวงพาณิชย์, 2551

จากภาพที่ 3 แสดงถึงราคาเฉลี่ยข้าวสารเจ้า 5 กิโลกรัม พบว่า ข้าวสารเจ้ามีราคาเฉลี่ย ในช่วงไตรมาสที่ 2 ปี 2551 มีราคาเฉลี่ยสูงถึง 253.34 บาท เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากไตรมาสที่ 1 ปี 2551 ทั้งนี้เนื่องจากราคาน้ำมันมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นประกอบกับข้าวเป็นสินค้าจำเป็นที่ต้องใช้ในการดำรงชีวิต ดังนั้นราคาข้าวมีการปรับเพิ่มสูงขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นอีกซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคมีการซื้อสินค้าดังกล่าวกักตุนไว้จึงทำให้ราคาข้าวยิ่งเพิ่มราคาสูงมากยิ่งขึ้น

อีกมุมหนึ่งของการเปรียบเทียบระหว่างราคาสินค้านมสดกับราคาน้ำมันจะปรากฏตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ราคามสดเปรียบเทียบกับราคาน้ำมัน

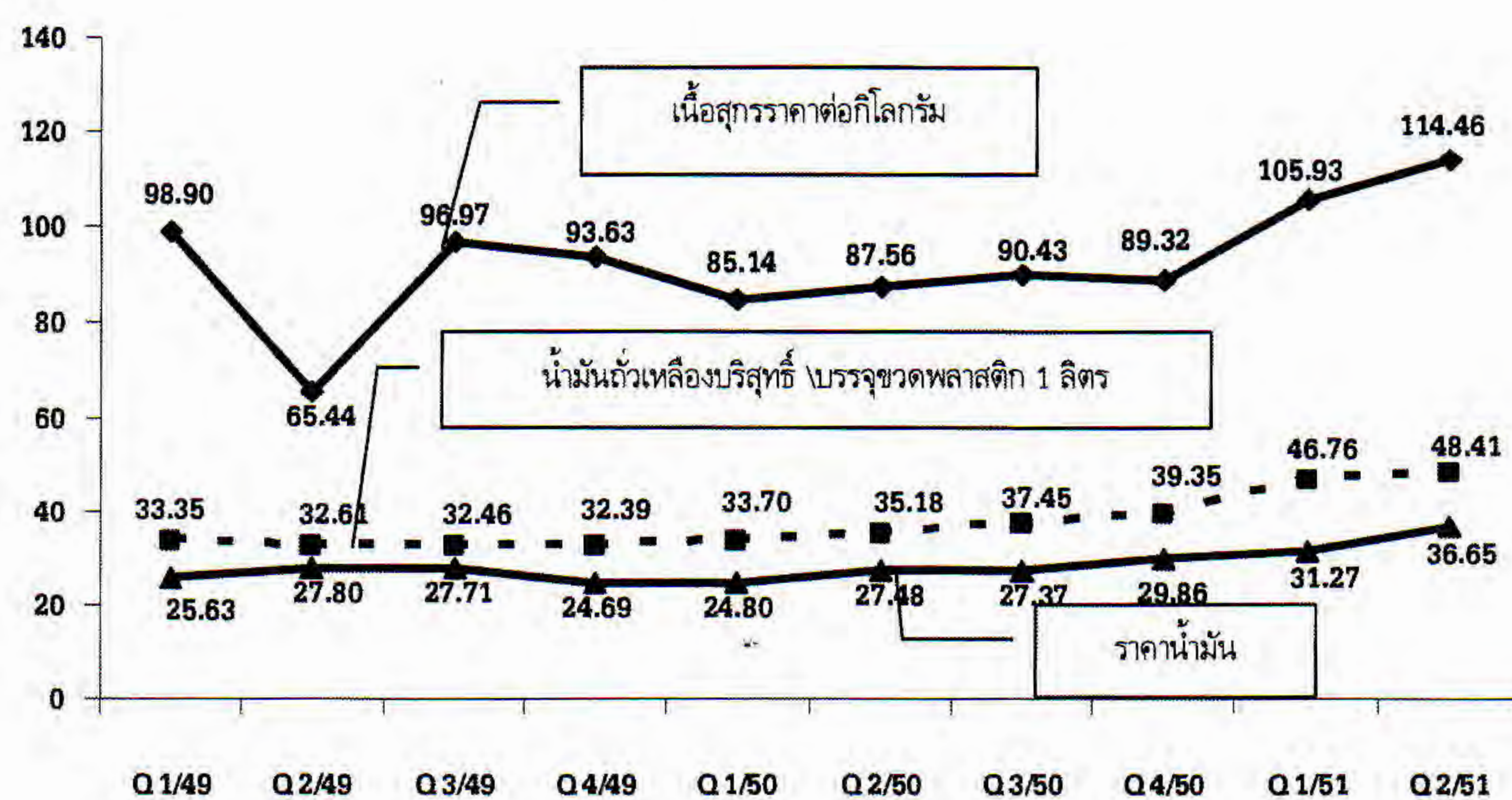

ที่มา : การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยและ กระทรวงพาณิชย์, 2551

จากการเปรียบเทียบระดับราคาสินค้าทั้ง 2 ประเภทจะพบว่า ในส่วนของราคามสด บรรจุกล่อง 250 ซีซี (แพ็ค 6) และนมเปรี้ยว บรรจุกล่อง 180 ซีซี (แพ็ค 4) ได้มีการปรับราคาสูงขึ้นตามภาวะราคาน้ำมันซึ่งพิจารณาจากภาพที่ 4 พบว่าราคามสด บรรจุกล่อง 250 ซีซี (แพ็ค 6) มีราคาเฉลี่ยประมาณแพ็คละ 51 บาทและส่วนของนมเปรี้ยวรสต่าง ๆ \บรรจุกล่อง 180 ซีซี (แพ็ค 4) มีราคาเฉลี่ยประมาณแพ็คละ 36 บาท

ในทำนองเดียวกันหากนำข้อมูลราคาเนื้อหมู น้ำมันถั่วเหลืองเปรียบเทียบกับราคาน้ำมัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจะปรากฏตามภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ราคาเนื้อสุกรและน้ำมันถั่วเหลืองเปรียบเทียบกับราคาน้ำมัน

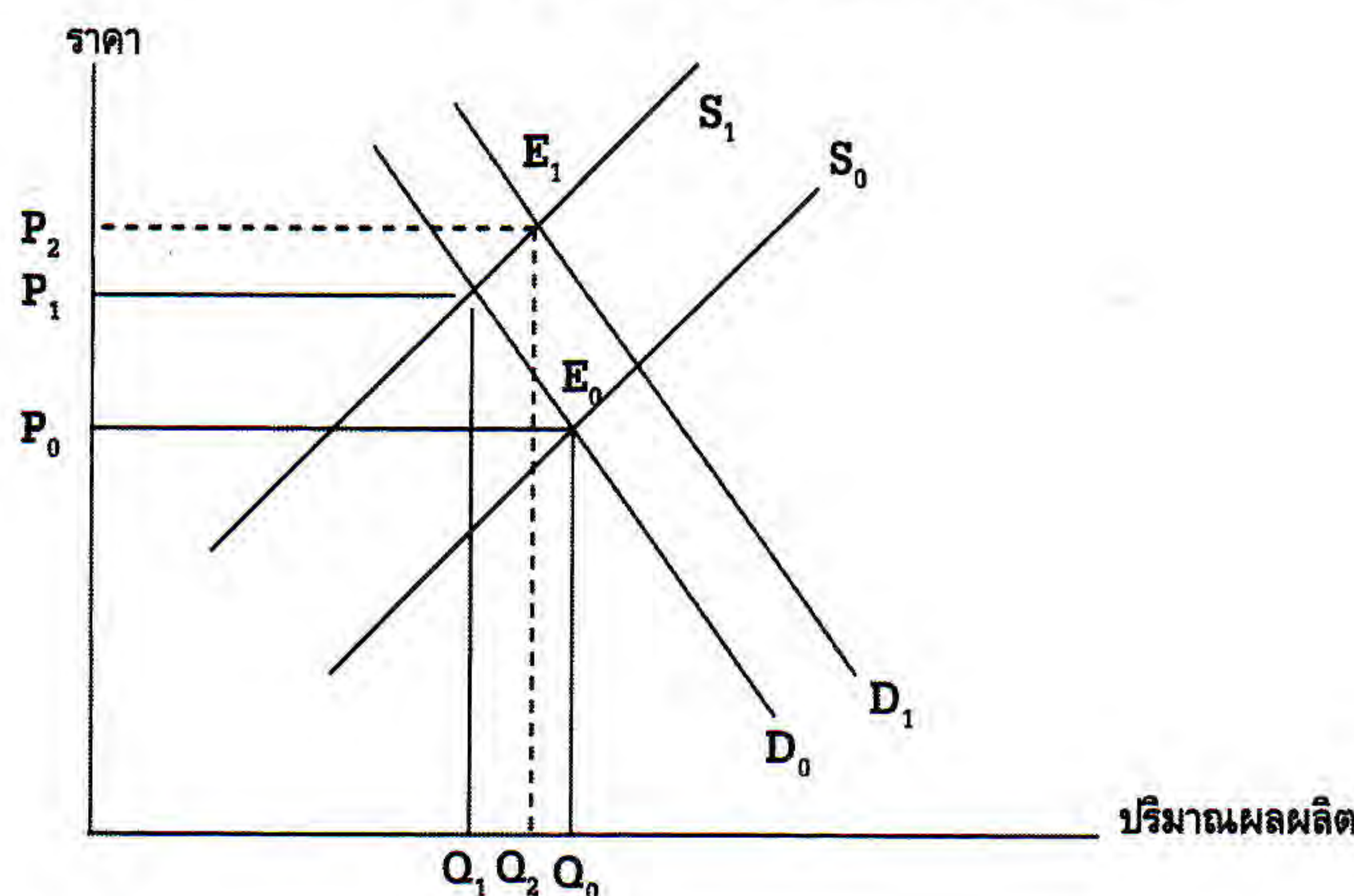

ที่มา : การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยและ กระทรวงพาณิชย์, 2551

จากภาพที่ 5 จะพบว่าเนื้อสุกร และน้ำมันถั่วเหลือง บรรจุขวดพลาสติก 1 ลิตร ได้มีการปรับราคาสูงขึ้น ตามภาวะราคาน้ำมัน กล่าวคือ ราคาของเนื้อสุกร ปัจจุบันราคาเฉลี่ยประมาณกิโลกรัมละ 115 บาทและในขณะเดียวกัน น้ำมันถั่วเหลือง บรรจุขวดพลาสติก 1 ลิตร ราคาเฉลี่ยขวดละประมาณ 50 บาท

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการที่ราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นเนื่องมาจากราคาน้ำมันได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นนั้นในทาง เศรษฐศาสตร์เรียกว่าเป็นการปรับขึ้นราคาสินค้าเนื่องจากสาเหตุทางด้านอุปทาน แต่ในขณะเดียวกันการที่ราคาสินค้าปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดทำให้ผู้บริโภคได้ซื้อสินค้ากักตุนไว้อย่างเป็นสาเหตุสนับสนุนที่ทำให้ราคาสินค้าปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นโดยในทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่าเป็นการขึ้นราคาสินค้าอันเนื่องมาจากสาเหตุทางด้านอุปสงค์ การขึ้นราคาสินค้าทั้ง 2 สาเหตุสามารถอธิบายดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 สาเหตุของการเกิดเงินเฟ้อ

สาเหตุของการเกิดเงินเฟ้อ

จากภาพที่ 6 แสดงให้เห็นถึงสาเหตุของการเกิดเงินเฟ้ออธิบายได้ว่าก่อนที่จะมีการปรับขึ้นราคาสินค้าในตอนแรกจุดดุลยภาพอยู่ที่ E_0 ทำให้มีราคาสินค้าเท่ากับ P_0 และมีปริมาณการผลิตเท่ากับ Q_0 ต่อมาเมื่อมีการปรับขึ้นราคาน้ำมันทำให้ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากการที่มีต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นตาม ส่งผลให้แนวโน้มในการผลิตสินค้าลดลงซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตจากเส้น S_0 ไปเป็น S_1 หากวิเคราะห์ในขณะผู้บริโภคมีความต้องการเท่าเดิม (บนเส้น D_0) นั้น ทำให้ปริมาณการผลิตลดลงจาก Q_0 เป็น Q_1 เมื่อปริมาณการผลิตลดลง จะทำให้ราคาสินค้ามีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก P_0 เป็น P_1 ในส่วนนี้เป็นสาเหตุของการเกิดเงินเฟ้อทางด้านอุปทาน ในขณะเดียวกันทางด้านอุปสงค์ซึ่งเป็นความต้องการซื้อสินค้าของผู้บริโภคนั้นเมื่อราคาสินค้ามีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดทำให้ผู้บริโภคมีการซื้อสินค้าเพื่อกักตุนเป็นจำนวนมากทำให้ความต้องการสินค้าโดยรวมในระบบเศรษฐกิจเพิ่มสูงขึ้น นั่นก็คือ เป็นการเปลี่ยนแปลงความต้องการซื้อจากเส้น D_0 ไปเป็นเส้น D_1 เมื่อมีความต้องการซื้อเพิ่มขึ้นจะทำให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก Q_1 เป็น Q_2 ส่งผลให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นจาก P_1 ไปเป็น P_2

มีสาเหตุ 2 ประการที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าคือ **ประการแรก** เกิดจากราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นซึ่งมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นเรียกว่าเป็นการเกิดเงินเฟ้อที่มีสาเหตุทางด้านอุปทานและ **ประการที่สอง** เป็นการเกิดเงินเฟ้อที่เกิดจากความต้องการสินค้าของผู้บริโภคที่ซื้อสินค้ากักตุนไว้เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผู้บริโภคเห็นว่าการ

ปรับราคาอย่างอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดด จากสาเหตุทั้ง 2 ประการเมื่อพิจารณาจากภาพที่ 6 จะเห็นได้ว่าเกิดจุดดุลยภาพจุดใหม่ที่จุด E1 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นจุดที่มีราคาสินค้าสูงสุดที่ P2

นอกจากนี้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2551 ค่าแรงขั้นต่ำ (Labour Cost) ซึ่งเป็นองค์ประกอบลำดับสำคัญมากของต้นทุนการผลิต มีการปรับเพิ่มขึ้น ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของสินค้าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะโรงงานที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในกระบวนการการผลิต นั้นหมายความว่า ทั้งราคาน้ำมันและค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำที่เพิ่มสูงส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต (Manufacturing Cost) โดยตรง ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าในปัจจุบันนั้นสาเหตุหลักจะเนื่องจากทางด้านอุปทานมากกว่าภาวะเงินเฟ้อทางด้านอุปสงค์ (ภูมิปัญญาตกกระแล, 2551)

ผลกระทบเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อ

การที่ราคาสินค้าได้มีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) กลุ่มคนที่มีรายได้ประจำหรือกลุ่มมนุษย์เงินเดือน เช่น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัทเอกชนต่าง ๆ การที่ราคาสินค้ามีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทำให้ผู้มีเงินได้รายเดือนในแต่ละเดือนของกลุ่มคนเหล่านี้จะซื้อสินค้าได้น้อยลงกว่าเดิม แต่ถ้าหากมีการปรับเงินเดือนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงก็จะทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ไม่ได้รับความเดือดร้อน

2) กลุ่มของบุคคลที่เป็นเจ้าหนี้ การเกิดเงินเฟ้อเป็นภาวะที่อำนาจซื้อของเงินลดลงหรือการที่มีเงินเท่าเดิมแต่ซื้อสินค้าได้น้อยลงกว่าเดิม ดังนั้นเจ้าหนี้ เมื่อได้รับการชำระคืนจากลูกหนี้ในช่วงที่เกิดเงินเฟ้อหรือในภาวะที่ราคาสินค้ามีการปรับตัวสูงขึ้นนั้นจะทำให้รู้สึกได้ว่า เงินที่ได้มามีค่าน้อยลงกว่าในอดีตเพราะมูลค่าของเงินในอดีตสามารถซื้อสินค้าได้มากกว่ามูลค่าของเงินในปัจจุบัน

นอกจากนี้ก็จะมียุทธศาสตร์ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบอีก คือ กลุ่มของผู้มีรายได้น้อยหรือเป็นกลุ่มคนจนและเกษตรกรที่อยู่ตามชนบทซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากที่ได้รับความเดือดร้อนจากภาวะราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากมีเงินไม่เพียงพอที่จะนำมาซื้อสินค้าเพื่อดำรงชีวิตได้

แนวทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อของรัฐบาล

จากการที่ราคาสินค้ามีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทางภาครัฐได้มีมาตรการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาผลกระทบจากปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น เนื่องมาจากปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มี "6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤติเพื่อไทยทุกคน" มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ส.ค. 51 จนถึงวันที่ 31 ม.ค. 52 โดยมาตรการดังกล่าวมีดังนี้ (6 มาตรการ 6 เดือน, 2551)

- (1) การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมัน เพื่อช่วยให้ราคาน้ำมันถูกลง
- (2) การชะลอการปรับราคาก๊าซหุงต้ม (แอลพีจี) สำหรับภาคครัวเรือน
- (3) การยกเว้นเก็บค่าไฟฟ้าสำหรับครัวเรือนที่ใช้ไม่เกินเดือนละ 80 หน่วย และหากใช้เกิน 80 หน่วยแต่ไม่เกิน 150 หน่วย จะคิดค่าบริการร้อยละ 50
- (4) การยกเว้นเก็บค่าน้ำประปาสำหรับครัวเรือนที่ใช้ไม่เกินเดือนละ 50 ลูกบาศก์เมตร
- (5) การจัดรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) จำนวน 800 คัน เพื่อให้บริการแก่ประชาชนฟรีใน 73 เส้นทาง จากที่มีรถเมล์ร่อนทั้งหมด 1,600 คัน

(6) การจัดขบวนรถไฟชั้น 3 และรถไฟชานเมืองของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ร.ฟ.ท.) เพื่อให้บริการฟรีแก่ประชาชนทั่วประเทศ

จากมาตรการดังกล่าวกระทรวงการคลังประเมินว่า รัฐบาลจะใช้งบประมาณในการดำเนินมาตรการดังกล่าวรวมทั้งสิ้น 4.94 หมื่นล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 3.4 ของรายได้ทั้งหมดในปีงบประมาณ 2550) แบ่งเป็น การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมัน 3.2 หมื่นล้านบาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับไฟฟ้า 1.2 หมื่นล้านบาท ค่าใช้จ่ายน้ำประปา 3.9 พันล้านบาท ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 1.47 พันล้านบาท จากการช่วยเหลือในมาตรการดังกล่าวของรัฐบาลอาจส่งผลกระทบทั้งทางด้านบวกและด้านลบได้ดังนี้

ผลกระทบด้านลบ

1. ส่งผลกระทบให้รายได้ของรัฐบาลลดลง และมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นซึ่งอาจไปกระทบกับการจัดสรรงบประมาณในส่วนอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศได้
2. มาตรการดังกล่าวไม่สามารถส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการประหยัดพลังงานเพิ่มขึ้นได้ในทางกลับกันอาจทำให้ประชาชนในประเทศมีความต้องการใช้น้ำมันในอนาคตเพิ่มสูงขึ้น
3. มาตรการการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาฟรี ทำให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจริงๆ ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือ เช่น ประชาชนในชุมชนแออัด ผู้เช่าอาร์พาร์ทเมนต์หรือหอพักบางแห่ง ที่เจ้าของกิจการมองว่าการช่วยเหลือในส่วนนี้เป็นการช่วยเหลือในระยะสั้น ๆ เท่านั้นทำให้เจ้าของกิจการรู้สึกยุ่งยากและเสียประโยชน์ ดังนั้นรัฐบาลควรบังคับให้เจ้าของกิจการปฏิบัติตามมาตรการของรัฐบาล
4. ราคาสินค้าในท้องตลาดไม่สามารถลดลงตามที่คาดการณ์ไว้เพราะผู้ประกอบการทราบว่าเป็นการช่วยเหลือในระยะสั้นเพียง 6 เดือน เท่านั้น ดังนั้นผู้ประกอบการอาจยังไม่ปรับราคาสินค้าทำให้ผู้ประกอบการได้รับกำไรเพิ่มมากขึ้นซึ่งทำให้ประชาชนไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างแท้จริง ดังนั้นทางกระทรวงพาณิชย์ควรที่จะเข้ามาควบคุมและตรวจสอบราคาสินค้าต่าง ๆ ด้วย

ผลกระทบด้านบวก

1. ทำให้ประชาชนได้ใช้น้ำมันในราคาที่ต่ำ ส่งผลให้ประชาชนมีความสุขมากขึ้นเพราะไม่ต้องมีต้นทุนในการดำเนินชีวิตที่สูงเกินไป
 2. ประชาชนที่เป็นครอบครัวเชิงเดี่ยวและมีอุปกรณ์ไฟฟ้าเพียงไม่กี่ชิ้นจะได้รับผลประโยชน์สูงสุดในมาตรการยกเว้นค่าไฟฟ้าและน้ำประปา
 3. ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลงทำให้ได้รับกำไรเพิ่มขึ้น
 4. ช่วยกระตุ้นให้ผู้ใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาปริมาณที่เกินมาเล็กน้อยรู้สึกอยากประหยัดเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ได้รับสิทธิตามมาตรการที่รัฐบาลให้ความช่วยเหลือ
- ปัจจุบันประชาชนยังต้องดำเนินชีวิตภายใต้ปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าประชาชนทั่วไปควรจะน้อมนำหลักแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงขององค์พระประมุขของประเทศมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตได้ ดังนี้

แนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่สามารถนำมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตในภาวะเงินเฟ้อ

เศรษฐกิจพอเพียง "เศรษฐกิจพอเพียง" เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ก่อนวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ ต่อมาภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อความอยู่รอดสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยยึดหลัก "ทางสายกลาง" เศรษฐกิจพอเพียงมีหลักคิดที่สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้ (สุนัย เศรษฐบุญสร้าง, 2551)

1. **ความมีเหตุผล** คือ ตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพอเพียงต้องใช้เหตุผล และพิจารณาด้วยความรอบคอบ
2. **ความพอเพียง** คือ รู้จักพอประมาณ พออยู่ พอมี พอกิน พอใช้ ประหยัด และไม่เบียดเบียนผู้อื่น
3. **การมีภูมิคุ้มกันที่ดี** คือ เตรียมใจให้พร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ในการปฏิบัติเพื่อให้เข้ากับหลักของเศรษฐกิจพอเพียงควรมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

หลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความมีเหตุผล
2. ลงมือทดลองปฏิบัติให้ถึงจุดความพอเพียง
3. ความพอเพียงตกผลึกเป็น
การมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี

หลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง

1. จับประเด็นปัญหา
2. วิเคราะห์สาเหตุ
3. กำหนดขอบเขตเป้าหมาย
4. เขียนคำปณิธานหรือแผนปฏิบัติ
5. ดำรงความมุ่งมั่น
6. อดทน อดกลั้นและอดออม
7. ละวางความชั่วความทุจริต

1. **จับประเด็นปัญหา** คือ การจับประเด็นปัญหาในสิ่งที่เกิดขึ้นและสามารถ "ตั้งคำถาม" ที่จะนำไปสู่การ "หาคำตอบ" ได้อย่างถูกต้องซึ่งจะช่วยทำให้ไม่เสียเวลา แรงงาน เงินทอง สติปัญญา ไปกับการแก้ปัญหาผิดทางอย่างเปล่าประโยชน์ ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่เกิดภาวะเงินเฟ้อทำให้เกิดปัญหาค่าครองชีพสูงควรที่จะพิจารณาว่าสิ่งใดจำเป็นมากที่สุดในการดำรงชีวิตเพราะถ้าเราไม่ตระหนักนั้นแสดงถึงเราไม่ได้มีการจับประเด็นถึงปัญหาของเราที่เกิดจากค่าครองชีพที่สูงซึ่งทำให้เราเดือดร้อนมีเงินไม่พอใช้สุดท้ายเราก็ไม่สามารถหาคำตอบให้กับตัวเองได้ว่าควรแก้ปัญหาอย่างไร

2. **การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา** เป็นขั้นตอนที่เกิดหลังจากที่มีการจับประเด็นปัญหาหลักได้แล้วต่อมาจึงทำการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ ว่าควรแก้ที่ "เหตุ" จึงจะสามารถนำไปสู่ "ผล" ที่ดีที่ "มีประสิทธิผล มีประโยชน์ และทำให้มีความสุข" ได้มากที่สุดในการรวมระยะยาว เช่น ช่วงที่เกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อแล้วเรารู้สึกว่าเงินของเราที่มีอยู่ไม่พอใช้กับการดำเนินชีวิตเราก็วิเคราะห์ในทางเลือกของการใช้เงิน ทางเลือกใดที่จำเป็นที่สุดเพื่อที่จะสามารถช่วยแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตได้จริงๆ เมื่อเราสามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาออกมาได้จะทำให้เรารู้สึกว่าเราสามารถใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ มีประโยชน์และทำให้เรามีความสุขในยุคที่เศรษฐกิจเกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อ

3. กำหนดขอบเขตเป้าหมายในการแก้ปัญหา คือ การ "ตัดสินใจ" กำหนดขอบเขตเป้าหมายที่จะกระทำ "เหตุ" ต่างๆ เพื่อนำไปสู่ "ผลที่ดี" ตามที่มุ่งหมาย โดยจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการกำหนดเป้าหมาย ให้พอดีพอเพียงกับเงื่อนไขของโลกแห่งความเป็นจริงที่เราดำรงอยู่อันเป็น "ความใฝ่ฝัน" ที่ไม่ใช่ "ความเพ้อฝัน" เพื่อการไปให้ถึงเป้าหมายนั้น เช่น การที่เราต้องการแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายในช่วงภาวะเงินเฟ้อเราต้องกำหนดเป้าหมายว่าเราควรจะทำอะไรและอย่างไรถึงจะแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายได้ อาจจะเป็นการกำหนดเป้าหมายว่าจากเดิมเคยซื้อสินค้าให้กับตนเอง 5 ชิ้นต่อเดือนพอมามีในช่วงที่เกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อก็ซื้อของที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น ซึ่งทำให้ปริมาณของที่ซื้อลดลงเหลือเพียง 3 ชิ้นต่อเดือน เป็นต้น

4. การเขียนคำปณิธาน/ทำแผนปฏิบัติ เป็นการเขียนแผนปฏิบัติหรือเขียนคำปณิธานของสิ่งที่ตั้งใจจะกระทำ แล้วก็ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังต่อไป ด้วยการ รักษาความสัจ ความจริงต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติ แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมตามกรอบกำหนดนั้นๆ

5. การดำรงความมุ่งมั่น คือการลงมือปฏิบัติตามสิ่งที่ตั้งใจไว้โดยอาศัย การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีนั้น ซึ่งจำนวนผู้คนไม่น้อยที่สามารถผ่านขั้นตอนที่ 1-4 แต่ก็ไม่สามารถผ่านในขั้นตอนที่ 5 ไปได้ ทั้งนี้เพราะไม่มี สติ ปัญญาและความเพียร เพียงพอที่จะทำข้อสอบของชีวิตดังกล่าว โดยอาจจะมีไฟกระตือรือร้นทำอยู่สัก 2-3 อาทิตย์ แล้วไฟก็ค่อยๆ มอดลงจนเลิกปฏิบัติตามปณิธานนั้น ๆ

6. การอดทนอดกลั้นและอดออม การอดทนอดกลั้น คือ พลังของจิตใจ ส่วนการอดออม คือ พลังของปัญญา ทั้ง 2 ส่วนจะทำให้เกิดการสะสมมวลกำลัง (momentum) ที่ช่วยเสริมให้เกิดกำลังของความอดทนอดกลั้นและอดออม เช่น การที่เราสามารถอดออมโดยตัดใจไม่ใช้เงินที่มีอยู่จนหมดไปกับการซื้อของที่อยากมีนั้นๆ เพื่อเก็บเงินส่วนหนึ่งไว้ใช้ในยามฉุกเฉินจำเป็นก็เพราะการมีปัญญาที่สามารถมองเห็นว่าถ้าหากเราใช้เงินที่มีอยู่ซื้อของที่อยากได้อยากมีนั้นจนไม่มีเงินเหลือเก็บเลย ในอนาคตหากมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นต้องใช้เงินขึ้นมา ก็จะเดือดร้อนเพราะไม่มีเงินเก็บเผื่อไว้ฉะนั้นจึงสามารถตัดใจไม่ซื้อของชิ้นนั้น เป็นต้น

7. การละวางความชั่วและความทุจริต เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการสรุปผลสำเร็จเพื่อให้ตกผลึกในหลักคิดว่า ได้กระทำเหตุอย่างใดจึงสามารถนำไปสู่ผลที่ดีที่พึงปรารถนาดังกล่าวตามเป้าหมาย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดเป็นมวลกำลังที่มีผลกระทบต่อเนื่องและสามารถนำหลักการนี้ไปใช้แก้ปัญหาในเรื่องอื่นๆ ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น จนกลายเป็นระบบภูมิคุ้มกันของชีวิต

จากแนวความคิดของเศรษฐกิจพอเพียง หากท่านผู้อ่านได้มีโอกาสศึกษาเข้าใจอย่างถ่องแท้จะทำให้การดำเนินชีวิตของท่านและของประชาชนทั่วไปมีความสุขมากขึ้น โดยการยึดหลักทางสายกลางและความพอเพียงเข้ามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต กล่าวคือ จะทำให้เป็นคนที่มีความพอดีไม่ฟุ้งเฟ้อ มีสติและมีเหตุผลกับสิ่งที่ทำให้เรามีการวางแผนในการดำเนินชีวิต รู้ว่าเราอยู่ตรงจุดไหนและเราควรจะทำอย่างไรที่จะทำให้ชีวิตเราไปถึงเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ นอกจากนี้แล้วการนำแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงเข้ามาประยุกต์ใช้ยังช่วยให้ประชาชนทั่วไปมีการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่ามากขึ้น ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านั้นที่กำลังจะหมดไปให้สามารถมีกินมีใช้ได้อีกต่อไปในอนาคต

สรุป

สาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อในปัจจุบันมีสาเหตุมาจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปัจจุบันอยู่ที่ 6.2 และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นอีกต่อไปซึ่งทำให้ประชาชนในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากภาวะของราคาสินค้าที่สูงขึ้นทำให้อำนาจซื้อของเงินลดลง ทำให้รัฐบาลโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มี "6 มาตรการ 6 เดือน ฝ่าวิกฤติเพื่อไทยทุกคน" มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ส.ค. 51 จนถึงวันที่ 31 ม.ค. 52 เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนซึ่งมาตรการดังกล่าวก็มีทั้งผลกระทบทางบวกและทางลบที่สามารถมีแนวคิดวิเคราะห์ออกมาให้เห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงที่สามารถนำมาเป็นหลักในการปฏิบัติเพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตในช่วงที่เกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักทางสายกลางและความพอเพียง เพื่อให้ประชาชนมีหลักที่ดีในการดำเนินชีวิตและรู้จักการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดอย่างคุ้มค่าเพื่อสามารถฝ่าฟันมรสุมเศรษฐกิจในปัจจุบันนี้ได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์. (2551). รายงานราคาสินค้าขายปลีก (เฉลี่ยตามลักษณะจำเพาะ) ของจังหวัด กรุงเทพมหานคร ปี 2549-2551. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2551, จาก http://www.indexpr.moc.go.th/price_present/tableSpec_prov_45.asp?DDprovince=00&DDyear=2551
- การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. (2551). ราคาน้ำมันขายปลีก กทม.และปริมณฑล. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2551, จาก <http://www.pttplc.com/th/GetOilPrice.aspx>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2551). อัตราเงินเฟ้อ. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2551, จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/EconomicAndFinancial/EconomicIndices/Pages/StatEconomicIndices.aspx>
- ภูมิปัญญาตกกระแล. (2551). เศรษฐศาสตร์ด้านอุปทานกับการแก้ปัญหาเงินเฟ้อ. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2551, จาก <http://model2547.blogspot.com/2008/05/blog-post.html>
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. (2549). หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนัย เศรษฐบุญสร้าง. (2551). การเรียนรู้ร่วมกันแบบมีเข็มมุ่งสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : ธนาคารออมสิน.
- 6 มาตรการ 6 เดือน. (16 กรกฎาคม 2551). สยามรัฐ. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2551, จาก <http://www.siamrath.co.th/UIFont/NewsDetail.aspx?cid=102&nid=18313>